

نوروز فرصتی برای رخ دادن بعثت درونی و حرکت به سوی کمال حقیقی

حجت الاسلام حیدر همتی مدیر مؤسسه آموزش عالی حوزوی امام رضا(ع) گفت: اسلام نوروزی را عید می داند که در وجود انسان بعثتی برای حرکت به سوی رشد، تکامل و تحول الهی رخ دهد.

حجت الاسلام حیدر همتی مدیر مؤسسه آموزش عالی حوزوی امام رضا(ع) گفت: اسلام نوروزی را عید می داند که در وجود انسان بعثتی برای حرکت به سوی رشد، تکامل و تحول الهی رخ دهد.

خبرگزاری مهر، گروه دین و آئین، فاطمه علی آبادی: بهار فرصتی برای تأمل در راز آفرینش و اندیشیدن در شأن و جایگاه بهار است چرا که می توان از بهار به راحتی درس خدانشناسی، معادشناسی، تحول، رشد و تکامل آموخت؛ بنابراین با درس گرفتن از این رستاخیز است که در وجود انسان انقلاب و بعثتی رخ می دهد تا بتواند با همه وجود معرفتی، دعای سراسر توحید تحویل سال را زمزمه کند و بگوید یا مقلب القلوب و الابصار، یا مدبر اللیل والنهار، یا محول الحول والاحوال، حول حالنا الی احسن الحال.

آدمی در بهار باید به دنبال این مفاهیم سازنده و جلوه زیبایی های خدا باشد و همواره از خرافات و مراسم های باطل بی اساس و پوچ که ناشی از عدم خرد ورزی است، اجتناب کند؛ بر همین اساس برای واکاوی مراسم و آئین های نوروزی از منظر الهیات اسلامی با حجت الاسلام حیدر همتی به گفتگو نشستیم که در ادامه می خوانید:

حجت الاسلام همتی در گفتگو با خبرنگار مهر، با بیان اینکه نسبت اسلام با عید نوروز پارسیان از جنبه های مختلفی مورد تحلیل است، اظهار داشت: یک جنبه معطوف به مواجهه اسلام با فرهنگ های مختلف است که معمولاً نسبت به آن تعاملی جهت دهنده در برابر نگاه حذفی مطلق داشته است و همین امر موجب شده فرهنگ های مختلف در مواجهه با اسلام مقاومت سختی از خود نشان ندهند. برای همین در کنار همه اینها اسلام بر پایه فطرت و عقلانیت آموزها و تعاملاتی را برای جامعه انسانی ارائه کرده که مورد پذیرش انسان های با فطرت پاک قرار گرفته است.

مدیر مؤسسه آموزش عالی حوزوی امام رضا (ع) با اشاره به اینکه نوع مواجهه اسلام درباره عید نوروز از ابعاد گوناگونی قابل بحث و بررسی است، گفت: این مواجهه در دو بخش واقع می شود، یک بخش در مواجهه اسلام در نسبت با مبانی هستی شناختی و طبیعت شناسی پارسیان و پشتوانه الهیاتی حاکم بر عید نوروز بود و دیگری معطوف به مساله رفتار برآمده از این بینش الهیاتی بوده است. در نسبت با میث الهیاتی حاکم بر عید نوروز، بی شک مبانی معرفتی اسلام در نقد و رد مبانی الهیاتی آن قرار دارد.

وی با بیان اینکه پشتوانه هستی شناسی و طبیعت شناسی عید نوروز به نوعی ریشه در الهیات میترائیسم قرار دارد، عنوان کرد: الهیات میترائیسم بر پایه روح انگاری حاکم بر طبیعت و وجود خیر و شر در روح و جان طبیعت بنا گذاری شده است، خیر و شر به عنوان دو نیرو در عالم طبیعت قرار دارد و با انسان نسبت های مختلفی برقرار می کند و از همین جا است که انسان در جلب خیر و دفع شر طبیعت مناسکی را به وجود آورد که در قالب های مختلف چهارشنبه سوری، سیزده بدر و... تجلی یافت. بی شک نظام توحیدی بر اساس قرآن در تعارض با این نوع مواجهه در هستی شناسی می باشد که در کتب کلام و فلسفه مفصل بحث شده است.

حجت الاسلام همتی ادامه داد: به نوعی در این نظام الهیاتی طبیعت از حیث استقلال عامل رزق موجودات است و هرکدام از نیروهای طبیعت از جمله آب، باد و... دارای رب النوع هستند و حیث ربوبی در آنها لحاظ شده است ضمن این که وجود خیر و شر در طبیعت نیز حیث تأثیر استقلال دارد؛ از این رو اتفاقات چهارشنبه سوری، تحویل سال نو و سیزده بدر به نوعی یک رفتار دینی در نسبت با رب النوع طبیعت قلمداد می شد؛ در نقدهای جدی بر پشتوانه های الهیاتی اینگونه نگاه ها وجود دارد چرا که با نظام توحیدی قرآن سازگار نیست.

مدیر مؤسسه آموزش عالی حوزوی امام رضا (ع) گفت: اما بخش دوم بحث درباره آداب و سنن و رفتارهای اجتماعی ای است که برآمده از این نوع الهیات است تحلیل درباره باید و یا نباید رفتار مسأله ای فقهی است در این میان اسلام با اصلاح رفتار و جهت دهی به آن زمینه ساز برای اصلاح عقاید و اندیشه ها است.

وی در پاسخ به این پرسش مبنی بر اینکه اتفاقی که از حیث رفتار در عید و جامعه رخ می دهد از منظر فقهی چگونه است؟ گفت: احترام به بزرگ تر، هدیه دادن، صلح رحم، نو پوشیدن، نگاه به طبیعت و... از حیث رفتار احترام به بزرگ ترها رفتاری مورد تأکید و از ارزش های دین اسلام است وقتی ما رفتاری مانند هدیه دادن را صرفاً از این جهت که هدیه دادن است را به دین و

فقه عرضه می کنیم شارع مقدس آن را امری مطلوب می داند و صلّه رحم و دید و بازدید نیز به همین صورت در دین اسلام یکی از موضوعات مورد تاکید است حتی در اسلام به پوشیدن لباس های زیبا و نو توجه شده و می فرماید ان الله جميل و يحب الجمال؛ اصل این قضیه از نظر دین مورد توجه قرار داده است. ضمن اینکه معمولاً این سه مقوله عنصر اصلی اتفاقات است که در عید نوروز رخ می دهد و از این حیث مورد مطلوب دین قرار می گیرد.

حجت الاسلام همتی با اشاره به اینکه در توجه به طبیعت دو حیث مطرح می شود، گفت: یک منظر اگر طبیعت را رب النوع و رازق و علت فاعلی برای روزی انسان قرار گیرد این مطلوب نیست به خاطر اینکه در الهیات اسلام طبیعت به عنوان اسباب معرفی می شود و روزی رساننده و علت حقیقی عالم خدای متعال است از این حیث الهیات عید نوروز مورد نقد است ولی نگاه به طبیعت با عنوان آیه و نشانه ای از ربوبیت الهی و خدای متعال در دین اسلام تاکید شده و اینکه به طبیعت توجه شود و حفظ محیط زیست به عنوان آیه ای از آیات خدای متعال مورد تاکید فقه است.

مدیر مؤسسه آموزش عالی حوزوی امام رضا (ع) در پایان خاطرنشان کرد: از حیث الهیات عید نوروز را بخواهیم بررسی کنیم یکی از آنها معطوف به الهیات و پشتوانه های طبیعت و هستی شناسی عید نوروز که مورد نقد نگاه اندیشمندان دین اسلام است اما الهیات معطوف به رفتار با قطع نظر از پشتوانه نگاه طبیعت شناسی و الهیاتی آن کاملاً مطلوب دین است.

نوروز مبارک و مورد توجه اهل بیت (ع) است، مشروط به آنکه همراه با مراسم صحیح و سازنده و مورد تأیید اسلام باشد و از هر گونه گناه و معصیت اجتناب شود.